

TISK – ROZHLAS – TELEVIZE

T1 Svět médií – Die Welt der Medien

Co jsou nebo nejsou média?

časopis	internet	spiritista
rádio	SMS	telefon
televize	noviny	kniha
mobilní telefon (mobil)		harddisk
plakát	píseň	učebnice češtiny
?	inzerát	reklama
		video

➔ O čem informují tyto titulky z deníku MF DNES?

Polovina Čechů bude mít letos mobil	<i>Legandy českého filmu</i>
Ceny benzínu už zase stoupají	
<i>Na babí léto si budeme muset počkat</i>	
<i>Století Jaroslava Seiferta</i>	Formule 1 odletěla do USA
Akcje harvardského holdingu nelze prodat	
<i>Sexuální deviant běhá po Praze</i>	
Fotografie v novém kontextu	JAK SE STÁT GENTLEMANEM?
<i>Politik nikdy neříká nikdy</i> (Rozhovor s premiérem)	
Michael Jackson se vrací na scénu	

cena	Preis
deník	Tageszeitung
domácí	inländisch, Innen-, Inlands-, Haus-, Heim-
domov	Heimat, zu Hause
ekonomika	Wirtschaft
letos	dieses Jahr
mobil	Handy
nelze	es ist unmöglich
nikdy	nie, niemals
politika	Politik
polovina	Hälfte
rozhlás	Rundfunk
společnost	Gesellschaft
společenský	gesellschaftlich
stoupat	steigen
tisk	Presse
titulek	Schlagzeile
zahraničí	Ausland
zahraniční	ausländisch
zpráva	Nachricht

➔ Welche Art von Nachricht steht vermutlich unter den Schlagzeilen?

ZPRÁVA	z domova / domácí
	ze světa, ze zahraničí / zahraniční
	z politiky / politická
	z ekonomiky / ekonomická, finanční
	ze sportu / sportovní
	z kultury / kulturní
	o počasí / meteorologická
	ze společnosti / společenská
	o kriminalitě

➔ Schreiben Sie einen kurzen Artikel nach einer der Schlagzeilen:

➔ Charakterisieren Sie die tschechischen Zeitungen und Zeitschriften nach dem Muster:

17 / XIV **LIDOVÉ NOVINY**

Sobota 20. ledna 2001 NEZÁVISLÝ DENÍK Cena 9 Kč

Lidové noviny jsou deník, vycházejí každý den kromě neděle. Je to číslo 17, ročník XIV ze soboty 20. ledna 2001. Jeho cena je 9 korun.

R E F L E X

50 CS • SPOLEČENSKÝ TÝDENÍK • 00 • 25 Kč / 20 Kč

Reflex je týdeník, vychází jednou za týden, je to číslo 50, ročník 2000, stojí 25 Kč. Je možné si ho předplatit, potom stojí jen 20 korun.

měsíčník	Monatszeitschrift
nezávislý	unabhängig
předplatit (si)	abonnieren
předplatné	Abonnement
ročník	Jahrgang
týdeník	Wochenzeitung
vycházet/vyjít	erscheinen

K l a t o v s k ý deník

Pátek 15.12.2000 číslo 291 Ročník IX Cena 9 / 8,50 Kč

**NOVÝ
PROSTOR**

cena 20,- Kč
(z toho 10,- Kč pro prodejce)
cena s balíčkem 90,- Kč
(z toho 40,- Kč pro prodejce)
29
BezHranic

MLADÁ FRONTA

DNES

www.idnes.cz ČTVRTEK 5. LISTOPADU 12,50 Kč, XII / 258

RESPEKT₄₃

Ročník XII / cena 25 Kč / 22.-28. 10. 2001
předplatné ČR 20 Kč / Evropa 1,55 USD / zámoří 2,10 USD

P R A Ž S K Ý
KUDYKAM [←↑↓→]

LEDEN 2001 ROČNÍK ČÍSLO 3 18.1.2001

l i s t y 2001

Ročník 9 Česko • Slovensko • Európa
Cena 19,90 Kč Politika • Etika • Kultura

**nedělní
BLESK** **12 Kč**
Slovensko 16 Sk
Neděle 28. března / číslo 13 / Ročník 12

- ➔ Které noviny nebo časopisy jsou celostátní, regionální, společenské, bulvární, ...
- ➔ Welche Zeitung wird in Deutschland am meisten gelesen? Und welche in der Tschechischen Republik?
- ➔ Charakterisieren Sie Ihre Lieblingszeitung oder -zeitschrift:

 Diskutujte ve dvojicích i ve skupině na téma TISK:

- Které noviny čteš? Čteš inzeráty?
 Co čteš v novinách nejdříve a co nakonec?
 Co čteš v novinách vždycky?
 Co nečteš vůbec?
 Jak často vycházejí noviny/časopis ...?
 Kupuješ pravidelně nějaký časopis?
 Zajímá tě kultura? Čteš sportovní zprávy?
 Máš předplatné na nějaké noviny?
 Kolik stojí vaše oblíbené noviny?
 Jsou časopisy drahé?
 Četl/a jsi už dnes noviny?
 Kterou přílohu čteš rád/a
 Jaké přílohy mají noviny, které čteš?
 Chceš se stát žurnalistou/kou?
 Čteš noviny na internetu?

Lidové noviny

nezávislý deník

RUBRIKY

domov
 zahraničí
 ekonomika
 kultura
 názory
 lidé a zajímavosti

PŘÍLOHY

PO – Peníze, Média
 ÚT – Bydlení, Zdraví
 ST – Auto, Zaměstnání
 ČT – Kultura speciál
 PÁ – Akademie
 Německý list,
 Anglický list
 SO – Nedělní LN
 Orientace, Věda

bydlení	Wohnen
chtěl bys	möchtest du
list	Blatt
názor	Meinung, Ansicht
nelze	es ist unmöglich
nedělní	Sonntags-
nějaký	irgendein
peníze Pl.	Geld
pravidelně	regelmäßig
příloha	Beilage
věda	Wissenschaft
zajímavost	interessante Sache, etwas Interessantes
zaměstnání	Beruf
zdraví	Gesundheit

- ? Wie werden – Ihrer Meinung nach – die Wörter *nějaký* (irgendein), *něco* (etwas, irgendwas), *nikdy* (nie, niemals) gebildet? Könnten Sie für die Bildung der unbestimmten und negativen Pronomina eine einfache Regel ableiten?

§1 INDEFINIT- UND NEGATIVPRONOMEN/-ADVERB

Pronomen	Präfix <i>ně-</i>		Präfix <i>ni-</i>	
KDO?	<u>NĚ</u> KDO	jemand, irgendjemand	<u>NI</u> KDO	niemand, keiner, kein Mensch
CO?	<u>NĚ</u> CO	etwas, irgendwas	<u>NI</u> C !	nichts
JAKÝ?	<u>NĚ</u> JAKÝ	irgendein	<u>ŽÁ</u> DNÝ!	kein, keinerlei
KTERÝ?	<u>NĚ</u> KTERÝ	irgendwelcher, irgendein, mancher	<u>ŽÁ</u> DNÝ!	kein, keiner, kein Mensch
ČÍ	<u>NĚ</u> ČÍ	irgendjemandes	<u>NI</u> ČÍ	niemandes, niemandem gehörig
Adverbien				
KDY?	<u>NĚ</u> KDY	manchmal, irgendwann	<u>NI</u> KDY	nie, niemals
KDE?	<u>NĚ</u> KDE	irgendwo	<u>NI</u> KDE	nirgendwo, nirgends
KAM?	<u>NĚ</u> KAM	irgendwohin	<u>NI</u> KAM	nirgend(s)wohin
ODKUD?	<u>ODNĚ</u> KUD!	irgendwoher	<u>ODNI</u> KUD!	nirgendwoher
KUDY?	<u>NĚ</u> KUDY	irgendwo durch, irgendwo entlang	<u>NI</u> KUDY	nirgends durch, auf keinem Weg
JAK?	<u>NĚ</u> JAK	irgendwie	<u>NI</u> JAK	keineswegs, auf keine Weise
KOLIK?	<u>NĚ</u> KOLIK	einige (+ G Pl.) § 2		
KOLIKRÁT?	<u>NĚ</u> KOLIKRÁT	mehrmals (einigemal)		

- ✓ In einem tschechischen Satz wird die Negationspartikel *ne-* beim Verb, wie in *neviděl*, des Öfteren durch Negativpronomina und/oder -adverbien (*ni-*, *žádný*) begleitet; dies nennt man **doppelte (mehrfache) Negation**:
- Nikdo to neviděl.* (Niemand hat es gesehen.)
Nikdo nic neviděl. (Niemand hat etwas gesehen.)
Nikdo z nich nikdy žádného chameleona neviděl. (Niemand von ihnen hat je ein Chamäleon gesehen.)
Někdy tam nikdo neseděl, jindy zase ano. (Manchmal hat da niemand gesessen, ein andermal wiederum doch.)

- ✓ Wenn das Pronomen **co**, **něco**, **nic** (aber auch **mnoho**) im Nominativ oder Akkusativ mit einem Adjektiv verbunden wird, steht das **Adjektiv** im **G Sg Neutrum**: *Co je nového?* (Was gibt es Neues?) *Četl něco/mnoho zajímavého.* (Er hat etwas Interessantes gelesen.) *To není nic hezkého.* (Das ist nichts Schönes.)
In anderen Fällen gilt die Kasus Kongruenz: *Nemluvil o ničem jiném.* (Er hat über nichts anderes gesprochen.)

▶▶ 1. Übersetzen Sie ins Deutsche:

Nikdo tady není. Nějak to uděláme. Odněkud se známe. Nikdy nic neví. Nikam nepůjdu. Žádný stůl tady už není. Někdy přijde na návštěvu. Četl nějakou knihu. Není tam nic. Některý den přijde. Eva nikde nebyla. Vím, že nic neví. Každý říká něco veselého. Někdy odpovídá taky správně. Nikdy nechce nikde nikoho zdravít. Někdo z vás to ještě neví. Nikdo z vás to ještě neví. Nikoho neznám. O něčem mluvili, ale nevím o čem. Neznám žádného Čecha. Byl v Praze už několikrát. Neřekl nám nic.

▶▶ 2. Antworten Sie verneinend: *Co tady děláte? Nic tady nedělám. / Nic.*

Kam jedete? Odkud přišel? Kterou knihu od Bohumila Hrabala čtete? Kdo to píše? Kde jste byli včera? Jaké pivo koupíš? Kdy se vrátíte domů? Kolik korun to stojí? Kolik lidí tam je? Odkud přišel tvůj přítel? Jak to budeme dělat? Který student byl na přednášce? Učíš se něco? Koho jsi viděl? O čem diskutujete? Kudy půjdete? Sedí tam někdo? Čekáš na Pavla? Jaký počítač chceš koupit? Na co se těšíš? Čí je ten svetr? Kudy půjdete na nádraží?

▶▶ 3. Antworten Sie nach dem Muster: *Nic tam nebylo? Ale ano, něco tam bylo.*

Na přednášce nebyl nikdo? Ten muž nikam nejde? Nepojedete nikdy do Brna? Tam neleží žádný sešit? Tady nikdo nic neví? Nehledáte nic? Nikdo nebyl doma? Odněkud se neznáme. Ten turista si neprohlédne nic? Nekoupíš si žádné rohlíky? Neviděl jsi žádné zahraniční studenty? Ta káva není ničí? Nezeptáš se nikoho? Nikdy jsi to neslyšel?

T2 Zprávy z tisku Mitteilungen aus der Presse

Wo sind die folgenden publizistischen Formen einzuordnen? Wählen Sie aus dem Angebot:

komentář — reportáž — inzerát — horoskop — televizní program — křížovka
— zpráva — rozhlasový program — statistika — interview — fejeton — ...

hrdě	stolz
křížovka	Kreuzworträtsel
objev	Entdeckung
pochopit p.	begreifen
sít'	Netz
událost	Ereignis
ukazovat	zeigen
znít	lauten, klingen
ztratit p.	verlieren

Kolik procent lidí má mobil

Norsko	81,5%
Rakousko	75,3%
Británie	68,1%
Německo	59,0%
Česko	42,4%
Maďarsko	30,8%
Polsko	17,2%
Ukrajina	1,6 %

jedna celá N Sg.

dvě, tři, čtyři celé N Pl.

5 celých G Pl.

Mobilománie

Objev malého kapesního telefonu se stal v revolučním Česku fatální událostí. Už dlouho nic tak „nezmobilizovalo“ českou společnost jako mobil. Stal se novou módou, životním stylem, symbolem globálního světa. Kdo není v mobilní síti, jako by nebyl; kde je můj mobil, tam jsem i já – „mobiluji“, tedy jsem. Mobilní boom v Česku ukazuje, že jsme to pochopili rychle. Jako národ se ve světě neztratíme. Mobilní národ! Nezní to hrdě?

(Lidové noviny)

Jsem komunikativní, extrovertní, cílevědomá. Hledám práci v Praze.
Značka: Ihned

MOJE MÉDIA

Zpěvačka Vlasta Zichová má na média pozitivně poetický pohled: „Jsou pro mě inspirací a oknem do světa. Používám je velmi často:

Noviny: nekupuji

Časopisy: Story, Sorry, Spy, Týden. Ale chybí mi inteligentní a přitom zábavné periodikum. Rozhlas: Radio Limonádový Joe a Kiss.

Televize: Nejraději ČT a hudební kanály na satelitu.

Internet: Nemám ho dlouho, ale surfuji o to víc.“

SMUTNÝ PŘÍBĚH STARÉHO MOSTU

Začátkem června začala rekonstrukce jedné z významných památek osmanské architektury na Balkáně – Starého mostu přes řeku Neretvu. Až do roku 1992, kdy vypukla i v této části bývalé Jugoslávie válka, se na něj sem – do malebného Mostaru – jezdily každé léto dívat desetitisíce turistů.

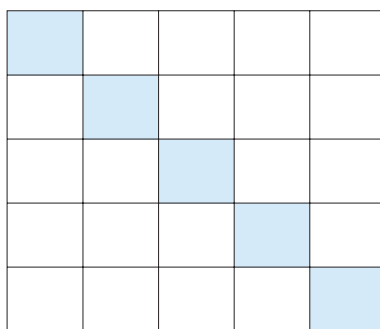
Rekordní teploty

Nejvyšší teplotu meteorologové naměřili minulý týden v australské vesnici Ceduna, kde rtuť stoupla až na osmačtyřicet stupňů Celsia. Naopak v sibiřské vesnici Ojmjakon klesla teplota na minus osmapadesát stupňů.

Česko získá z programu Phare 800 milionů korun

ČR získá v rámci programu Phare dalších 22 milionů eur (776 milionů korun). Z toho 286 milionů korun půjde na podporu podnikatelské infrastruktury a stejná suma na podporu příhraničních regionů.

PRAHA – Na návštěvu České republiky přijel portugalský prezident Jorge Sampaio. V rozhovoru s českým prezidentem mluvil o problémech rozšíření Evropské unie.

Tajenka: značka českých aut

BYTY

Koupím ihned rodinný dům
v Brně a okolí do 4 mil. Platím
v hotovosti, právní garance.

bývalý	ehemalig
cílevědomý	zielbewußt
část	Teil
další	nächste, weitere
dřevo	Holz
ihned	sofort
jako by nebyl	als ob er nicht wäre
klesnout p.	sinken
malebný	malerisch
naměřit p.	messen
naopak	im Gegenteil
nejvyšší	höchste
o to víc	umso mehr
památka	Denkmal
podpora	Unterstützung
podnikatelský	Unternehmens-
pohled	Auffassung
postava	Figur, Gestalt
používat	benutzen
příběh	Geschichte
příhraniční	grenznah
rámec	Rahmen
rozšíření	Erweiterung
rtuť	Quecksilber
stejný	r gleiche
stoupnout p.	(er)steigen
tajenka	Lösungswort
válka	Krieg
vypuknout p.	ausbrechen
významný	bedeutend
vzdělávací	Bildungs-
získat p.	gewinnen
značka	Kennzeichen, Marke

postava románu Jaroslava Haška

vzdělávací instituce

kolem

barva dřeva

hlavní město ČR

Cikánský

baron	Zigeunerbaron
právní	Rechts
předplatit (si)	abonnieren
Psáno do písku	in den Sand geschrieben
v hotovosti	bar, in bar

Rozhlasový tip:

21.00 ČRo – Praha: Literární salón II

12.00 ČRo 3 – Vltava: Nedělní verše.

H. Hesse: Psáno do písku

? Bestimmen Sie Kasus und Numerus der unterstrichenen Ausdrücke aus **T 2**: svět médií — 800 milionů korun — 48 stupňů Celsia — zprávy z tisku — desetitisíce turistů — rekonstrukce jedné z významných památek — značka českých aut

§2 GENITIV PLURAL

Jsem bez ...

KOHO? ČEHO? Wen? Was? (Wessen?)

t jeden vš	ěch ech	naš	ich	nov m	ých	modern jej	ích	pán	ů	„hart“	Mb
								muž		„weich“	
								hrad	ů	„hart“	Mu
								stroj		„weich“	
								žen	∅	F	
								růž	í		
								písn			
								kost			
								měst	∅	N	
								kuřat	í		
moř											
nádraž	í										
„hart“		„weich“		„hart“		„weich“		Substantiv	Genus		
Pronomen				Adjektiv							

- ✓ unregelmäßige Formen der **M**: *přátel, obyvatel, tisíc, peněz, lidí, dní* (auch: *dnů*) ...
- ✓ unregelmäßige Formen der **F**: *ulic, chvíl, přítelkyně, Vánoce* (u.a. auf **-ice, -ile, -yně**), *hub, smluv* (*houba, smlouva* Vertrag)
- ✓ unregelmäßige Formen der **N**: *parkovišť* (auf **-iště**), *vajec* (*vejce*), *děl* (*dílo* Werk)
- ✓ manchmal e-Einschub bei Feminina und Neutra zur Auflösung der Konsonantengruppen wie in *divadel* ☞ ▶ 1
- ✓ **Mb** auf **-a/-e** haben die Endung **-ů**: *kolegů, turistů, soudců* ...

Vorkommensweise des Genitiv Plural

1. Attribut
setkání **přátel**
byt **rodičů**
svět **peněz**

2. nach Zahlwörtern
5
nach den Ausdrücken
málo
moc, mnoho, hodně
několik
kolik, tolik
dost
pár

} knih

3. Verb + G

ptát se/zeptat se jn. fragen
bát se, bojím se sich fürchten vor
účastnit se/zúčastnit se teilnehmen an
všimát si, všimnout si wahrnehmen,
bemerken
týkat se betreffen

4. Präposition + G

do obchodů nach, bis, in ... hinein
z/ze zemí aus, von
od dětí von
u rodičů, **u** stolů bei, an
bez kamarádek ohne
vedle hotelů neben
blízko kin in der Nähe von
kolem, okolo domů um herum, an
vorbei
uprostřed měst inmitten
kromě autobusů außer
místo cizinců statt, anstatt, anstelle
pomocí cizích slov mit Hilfe, mittels
během přednášek während, im Laufe
podle slovníků gemäß, laut, nach
podél řek entlang

partitiver Genitiv ☞ L 7 § 2

▶ 1. Bilden Sie den G Pl. bei Feminina und Neutra, bei denen es zum e-Einschub kommt:
studentka – mnoho (několik, kolik) studentek

- mnoho } **F** [auf -ka, -na, ...] (cizinka, kavárna, lékařka, tužka, knihovna, Němka, taška, barva, chodba, inženýrka, hra,
několik } omáčka, otázka, jízdenka, kamarádka, válka)
kolik } **N** (okno, okénko ein kleines Fenster, kolečko Rädchen, číslo, křeslo, divadlo, světlo, patro Stock)
- Ohne e:** (cesta, město, hvězda Stern, pošta, lampa, fakulta, banka) z.B. Konsonantengruppen „st“, „zd“

►► 2. Sagen Sie im G Pl.:

Kolik? (lidi, malé děti, čeští a němečtí studenti, moji přátelé, vaši kolegové, hezké knihy, zahraniční turisté, dobří sportovci, roky, měsíce, peníze)

Ve městě je mnoho (historické budovy, hotely a restaurace, dlouhé a široké ulice, vysoké školy, velká náměstí, hezké parky, kina a divadla, úřady, auta)

►► 3. Bilden Sie den G Pl. nach dem Muster:

To je jeden	} z významných	států. M	(tvoje fotografie, pražské kino, ten velký dům,
To je jedna		zemí. F	krásný obraz, důležitá informace, jeho profesor,
To je jedno		měst. N	široká ulice, české divadlo, ruská spisovatelka)

Lesen Sie folgende Nachricht über die kulturellen Veranstaltungen aus einer Regionalzeitung und beantworten Sie dann die Fragen:

T3

Klatovský deník

KULTURNÍ RUBRIKA:

Mínulý měsíc byl v našem městě bohatý na různé kulturní akce:

- byly tři zajímavé fotografické výstavy;
- v zámku Klenová **hrálo osm** amatérských rockových skupin;
- **konal se** festival dokumentárních filmů;
- v rámci festivalu **přijelo mnoho** významných zahraničních dokumentaristů;
- na gymnáziu **debatovalo** na téma „Média a kultura“ asi 100 studentů;
- město **navštívili dva** známí ruští spisovatelé a **četli** ze svých románů;
- v kulturním domě **koncertovalo několik** mladých klavíristů.

A na co se můžeme těšit příští měsíc?

- v kině **budou čtyři** premiérové filmy;
- **bude se konat několik** koncertů vážné a jazzové hudby;
- v divadle **vystoupí** jako host dvě rakouská loutková divadla;
- v budově gymnázia **bude pět** diskusních večerů na aktuální téma.

bohatý na	reich an
konat se	stattfinden
loutkový	Puppen-, Marionetten-
předplatit (si)	abonnieren
skupina	Gruppe
vážný	ernst, klassisch
vystoupit p.	auftreten

- ? Nach welchen Zahlwörtern im Nominativ folgt das Substantiv (Adjektiv) im G Pl.?
- ? Geben Sie den Numerus des Verbs bei seiner Kongruenz mit den Zahlwörtern 2, 3, 4 im Subjekt an?
- ? Geben Sie den Numerus des Verbs bei seiner Kongruenz mit den unbestimmten Zahlwörtern oder Zahlwörtern 5 im Subjekt an? Welche Endung hat das Verb in einem solchen Fall in der Vergangenheitsform?

§3 NOMEN NACH ZAHLWORT

	Prädikat	Subjekt	
Ve městě	žije/žila/bude žít (3. Sg.)	JEDNA	česká rodina. (N Sg.)
Ve městě	žijí/žily/budou žít (3. Pl.)	DVĚ, TŘI, ČTYŘI	české rodiny. (N Pl.)
Ve městě	žije/žilo!/bude žít (3. Sg., im Partizip Suffix für N [-lo])	PĚT, ŠEST, ... KOLIK, NĚKOLIK, MNOHO (VÍC), HODNĚ, MOC PÁR, DOST, MÁLO (MÉNĚ)	českých rodin. (G Pl.)

- ✓ Auch nach unbestimmten Zahlwörtern und den Zahlwörtern 5, die im Akkusativ stehen, folgen Nomina im G Pl.:
Viděli jsme tam deset zajímavých filmů. Mám mnoho přátel.

- ✓ Nach dem Zahlwort im Genitiv, Dativ, Lokativ und Instrumental stimmt der Kasus des Substantivs mit dem des Zahlwortes überein:
<i>Byli tam všichni kromě tří mých přátel.</i> (G)	} Deklination der Zahlwörter
☞ L 16 § 1
<i>Patří k dvaceti pěti nejlepším studentům školy.</i> (D)	
<i>Mluvili o šesti knihách.</i> (L)	
<i>Počítáme s mnoha hosty.</i> (I)	

►► 1. Ersetzen Sie die unterstrichenen Wörter durch die in Klammern stehenden Wörter.

Wo nötig, ändern Sie auch die Verbform: *Bylo tam patnáct dětí.* (3) – *Byly tam tři děti.*

Vlak přijede za pět hodin. (2) Koupil si čtyři housky. (několik) Viděli jsme dvě hezké výstavy. (8) Za pár minut se vrátí. (2) Na stole ležely dvě knihy a nějaké časopisy. (5 a několik) Soused má jednoho psa. (3) Cesta byla široká dva metry. (8) Zůstali tam jen čtyři studenti. (15) Koupil jsem dvě známky. (10) Před hotelem stálo několik taxíků. (4) Neobjednali jsme žádné pivo. (6)

►► 2. Beantworten Sie die Frage mit den in Klammern stehenden Angaben:

Kolik mladých lidí tam bylo? (3, 6, 100, 1, mnoho, několik)

Byli tam tři mladí lidé. ...

Kolik přednášek bude v tomto roce? (4, 10, málo, 1, 8, 2, 0)

V tomto roce budou 4 přednášky. ...

Kolik studentů včera chybělo? (2, 8, dost, 1, pár, 4, žádný)

Včera chyběli dva studenti. ...

►► 3. Übersetzen Sie nach folgendem Muster ins Tschechische:

Wieviele wart ihr dort? / Wieviele von euch waren dort?

Kolik vás tam bylo?

Ich war dort allein.

Byl jsem tam sám.

Wir waren zwei (3, 4) / Wir waren dort zu zweit (dritt, viert).

Byli jsme tam dva (tři, čtyři).

Wir waren fünf (sechs, ... viele, wenige ...)

Bylo nás tam pět (šest, ... mnoho, málo ...).

Wieviele von euch sind nach Brno gefahren?

Wir sind zu siebt gefahren. (3, 100, 5)

Wieviele von ihnen sind da geblieben?

Es sind nur zwei geblieben. (einige, wenige, 4)

Wieviele von euch kommen morgen?

Wir kommen zu sechst. (zu dritt, zu zehnt)

Wieviele Semmeln hast du gekauft?

Ich habe 6 (davon) gekauft. (4, 1, genug davon)

Wieviele Menschen waren auf dem Markt?

Es waren 100. (10, 4, 1, 0)

T4 Rádio Svobodná Evropa

☞ Myšlenka založit Rádio Svobodná Evropa – Radio Free Europe (RFE) – vznikla v New Yorku na přelomu čtyřicátých a padesátých let dvacátého století. Tehdy začínala studená válka a americká strana přišla s projektem rozhlasové stanice, která bude vysílat přes „železnou oponu“ a narušovat tak propagandistický monopol komunistických vlád.

Šéfem československého vysílání RFE se v New Yorku stal Ferdinand Peroutka, vynikající meziválečný český novinář, který musel po komunistickém puči v únoru 1948 z Československa emigrovat. Američané se rozhodli otevřít vedle newyorské redakce RFE také pobočku v Mnichově. Mnichov totiž ležel jen 200 km od západní československé hranice, odtud bylo možné rychleji reagovat na aktuální vývoj v ČSR než za Atlantikem. Vysílání mělo tři bloky a trvalo každý den 18 hodin. RFE mělo pro obyvatele Československa po celou dobu existence komunistického režimu velký význam jako zdroj necenzurovaných informací a pro protikomunistickou opozici jako jedna z mála publikačních možností (vedle samizdatu nebo zahraničního tisku). Na začátku devadesátých let se vysílání přestěhovalo z Mnichova do Prahy. Z Prahy se vysílalo také do zemí, jako je např. Irák nebo Afghánistán. České vysílání RFE skončilo v roce 2001.

hranice	Grenze
meziválečný	Zwischenkriegs-
možnost	Möglichkeit
myšlenka	Idee, Gedanke
narušovat	stören
otevřít p.	öffnen
pobočka	Zweigstelle
přelom	Wende
přestěhovat se p.	umziehen
rozhodnout se p.	sich entscheiden
rychleji než	schneller als
tehdy	damals
totiž	nämlich
vláda	Regierung
vysílání	Sendung
vysílat	senden
vynikající	hervorragend
vývoj	Entwicklung
význam	Bedeutung
vzniknout p.	entstehen
založit p.	gründen
západní	westlich
zdroj	Quelle
železná opona	Eiserner Vorhang

➔ Je to pravda? A když ne, jak je to správně?

Rádio Svobodná Evropa už vysílá přes padesát let.

Ferdinand Peroutka byl významný český politik z doby po druhé světové válce.

Cílem RFE bylo objektivně informovat o situaci v Československu i ve světě.

Centrála Rádía Svobodná Evropa byla v Mnichově.

Po „sametové revoluci“ v ČSSR v listopadu 1989 už RFE nevysílá.

RFE vysílala články a texty československých disidentů.

Rádio Svobodná Evropa vysílá od konce devadesátých let dvacátého století z Prahy.

Dnes vysílá RFE z Prahy do zemí, kde jsou diktátorské režimy.

➔ Napište krátkou informaci o Rádiu Svobodná Evropa pro studentský časopis.

- ? Wie haben Sie den vorletzten Satz in T 4 übersetzt? Bedeutet das Reflexivpronomen *se* hier, dass das Verb im Prädikat ein Reflexivverb ist?

§4 DAS SOG. REFLEXIVE PASSIV

Der Funktion nach ist die Konstruktion **Verb in der 3. Sg. / Pl. + reflexives *se*** (sich) dem deutschen **Passiv** und der Konstruktion mit **man** äquivalent (vgl. unter a). Solche Konstruktionen mit vergleichbarer Funktion kennt auch das Deutsche: *Dobře se to prodává* Es verkauft **sich** gut. Diese reflexiven Konstruktionen können im Tschechischen sowohl von transitiven Verben mit Akkusativobjekt als auch von objektlosen Verben gebildet werden, nicht aber von Verben wie *smát se* lachen, in denen *se* oder *si* zur Grundform des Verbs gehören.

a) Sätze mit transitiven Verben (Verb + Akkusativobjekt):

Petr	prodává	stará	<i>auta</i>	v autobazaru.	V autobazaru	se prodávají	stará	<i>auta</i> .
↑		↑					↑	
Subjekt = Agens		Objekt = Patiens					Patiens im Subjekt	
		3. Sg.					3. Pl.	
		↓					↓	

Präsens	Auto se prodává . (wird verkauft / man verkauft)	Auto se prodávají . (werden verkauft/ man verkauft)
Präteritum	Auto se prodávalo . (wurde verkauft / man verkaufte) (<i>i.</i>)	Auto se prodávala . (wurden verkauft/man verkaufte)
	Auto se prodalo . (war / ist verkauft worden) (<i>p.</i>)	Auto se prodala . (waren / sind verkauft worden)
Futur	Auto se bude prodávat . (wird verkauft werden) (<i>i.</i>)	Auto se budou prodávat . (werden verkauft werden)
	Auto se prodá . (wird verkauft werden) (<i>p.</i>) (man wird verkaufen)	Auto se prodají . (werden verkauft werden)

b) Sätze mit intransitiven (in der Regel unvollendeten) Verben:

Präsens	Tancuje se tam (vždycky) celou noc. (wird getanzt / man tanzt)
Präteritum	Tancovalo se tam celou noc. (wurde getanzt / man tanzte / ist getanzt worden; <i>Endung 3. Sg., Neutrum</i>)
Futur	Bude se tam tancovat celou noc. (wird getanzt werden / man wird tanzen)

c) Anonymisierung, unbestimmt persönliches Agens (3. Sg. refl. Passiv – 3. Pl. Aktiv)

Tancuje se tam (vždycky) celou noc. (wird getanzt / man tanzt)	Tancují tam (vždycky) celou noc.
Auta se tam prodávají i v neděli. (werden verkauft / man verkauft)	Auta tam prodávají i v neděli.

►► 1. Übersetzen Sie ins Deutsche: *Může se tady kouřit?* Kann (Darf) man hier rauchen?

Kde se tady parkuje? Co se tady prodává? Kde se kupují rohlíky? Co se dnes hraje v kině? Jak se to řekne německy? Tady se nesmí zpívat. Končilo se v 8 hodin. Jak se to slovo vyslovuje? Kdy se začíná? Kdy se otvírá v supermarketu?

►► 2. Beantworten Sie die Fragen:

Jak se řekne německy sýr? Kde se kupují jízdenky do metra? Co se včera hrálo v kině? Kam se tady jezdí o víkend? Kdy se zavírá v bance? Co se bude stavět za městem? Kde se půjčují knihy o Americe? V kolik hodin se zítra začíná? Co se hodně pije v České republice? Co se často jí v Itálii? Jak se v češtině vyslovuje „ch“?

jízdenka	Fahrkarte
otvírat	aufmachen
stavět	bauen
vyslovovat	aussprechen
zavírat	schließen

▶▶ 3. Drücken Sie mit Hilfe der reflexiven Verbalform aus:

Kde je tady možné parkovat?

Kde se tady parkuje / může (dá) parkovat?

O čem jste diskutovali?

O čem se diskutovalo?

Co dnes dávají v kině? (unbest. pers. Agens – 3. Pl.)

Co se dnes dává v kině?

Co čtete nejmíc? Co říkali o mně? Co musíme koupit? Tohle nesmíte dělat. O čem mluvili na konferenci? Začali jsme brzy ráno. V létě budeme jezdit často na venkov. Jak to slovo vyslovujete? Teď už nemusíme pospíchat. Kde tady dostanu pivo? Kde můžu koupit lístky do divadla? Co musíme nejprve udělat? Tam neprodávají rohlíky.

- ▶▶ 4. Die Konstruktion ... „man kann/darf“ übersetzt man ins Tschechische mit a) **dá se** b) může se
... „man kann/darf nicht“ a) **nedá se** b) nemůže se c) nesmí se

Übersetzen Sie:

Tady se nedá koupat. Dalo se tam lyžovat? V té posteli se nedá spát. Nedá se nic dělat. Co se dá dělat! Kam se tady dá chodit o víkend? To jídlo se nedalo jíst! Kde se tady dá parkovat?

Antworten Sie:

Co se dá dělat o prázdninách? Co se nedá dělat v bytě? Co se nedá dělat v divadle? Kde se tady dá běhat? Kam se dá jít o víkend? Kde se dají získat informace o České republice? Který jazyk se dá jen těžko naučit?

P 1

**To nelze/lze prodat.
Vím, že nic nevím.
Mám předplatné.
To zní dobře.
Nedá se nic dělat. Co se dá dělat?
To je jeden z mých přátel.**

Ü

👂 1. **Phonetische Übung:**

	T		D		Ť		Ď
nötig	NUTNÝ	langweilig	NUDNÝ	Körper	TĚLO	Geschütz	DĚLO
Team	TÝM	Rauch	DÝM	eng	TĚSNÝ	schrecklich	DĚSNÝ
Watte	VATA	Fehler, Defekt	VADA	Nähen	ŠITÍ	er betrügt	ŠIDÍ
Taler	TOLAR	Dollar	DOLAR	Schwere, Last	TÍŽE	Backtrog	DÍŽE

- ☺ Dnes daroval dědeček Daně deštník. Nad'a ti chtěla v divadle poděkovat.
Tomáš tam troubí na tvoji trumpetu. Příště raději odjeďte k tetě Lindě.
Dita tady raději ani nedutá. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech.

↔ 2. **Rechtschreibübung: Kongruenz im Präteritum**

Reihenfolge:

Subjekt – Prädikat	Páni/rodiče/koně přijeli. (Mb) Bratr a sestra/studenti a studentky/lidi a vlaky přijeli. (Mb+F, Mb+Mu) Vlaky/ženy/děti přijely. Skupiny lidí přijely. (Mu / F) Stůl, židle a křeslo stály. (Mu+F+N) Německo a Polsko protestovaly. (N, eins davon im Sg.) Auto přijelo. – Auta přijela. (N) Náměstí a nádraží byla plná lidí. (N) Bratr se sestrou přijel/přijeli. Sestra s bratrem přijela/přijeli. Studentky se studenty přijely/přijeli. (aber nur: Studenti se studentkami přijeli.)
Prädikat – Subjekt	Z Prahy přijel bratr a sestra./ Z Prahy přijela sestra a bratr./ Z Prahy přijeli bratr a sestra (sestra a bratr). Z Prahy přijeli studenti i studentky./ Z Prahy přijely/přijeli studentky i studenti.

Mluvili o tom v rádiu. („jemand“, „die Leute“, „man“)

Přijelo pět/mnoho, ... studentů. (im Subjekt Zahlwort 5, několik, ...) Bylo teplo. (subjektloser Satz)

Bylo jasné, že ... / bylo vidět, že ... (im Subjekt „es“)

Ergänzen Sie die richtigen Formen des Partizips der Vergangenheit:

Kam šl . . . Eva a Jirka? Udělal . . . jste to správně. Prezidenta čekal . . . tisíce lidí. V restauraci seděl . . . dvě ženy a jeden muž. Byl . . . nutné jít domů. Děti si hrál . . . na zahradě. Byl . . . mi smutno. V tom domě bydlel . . . moje babička, dědeček a potom moji rodiče. Obě rodiny o víkendů odjel . . . Celý den přšel . . . Kde na vás kamarádky a kamarádi čekal . . .? Na stole ležel . . . 7 knih. Milena s Tomem se procházel . . . podél moře. V bance otevřel . . . teprve v 10 hodin. Na zahradě běhal . . . kuřata.

3. Verwenden Sie Antonyme im Satz:

Snad přijde.

Určitě přijde.

Kdy končí divadlo?

Proč neodjel?

Bratr je ještě svobodný.

Je tvoje sestra vdaná?

Budeme v létě cestovat.

Těšíme se na ráno.

Přijdeš dopoledne?

Snídám každý den rychle.

Četl jsem zahraniční zprávy.

Zůstaneme tady do rána.

Nikdy nečtu sportovní zprávy.

Chodím často do kina.

Šel spát brzy.

Dnes je teplo.

Moje přítelkyně je smutná.

Vrátím se příští týden.

Auto jede do garáže.

Půjde nahoru.

Už šel spát?

4. Ergänzen Sie die Wörter in Klammern in der richtigen Form:

Zpráva ze sportu

Včera (konat se) dva (zajímavý fotbalový zápas) mezi Českou republikou a Německem. Dopoledne (hrát) junioři a večer seniorská reprezentace. Bohužel dopoledne (být) na stadionu jen málo (fotbalový fanoušek), ale večer (navštívit) stadion asi 50 000 (divák). Na tribuně (být) také mnoho (návštěvník) z Německa. A (německý návštěvník) mohli být spokojení, protože oba zápasy němečtí fotbalisté vyhrál- ...

divák	Zuschauer
fanoušek	Fan
návštěvník	Besucher
spokojený	zufrieden
vyhrát p.	gewinnen
zápas	Spiel, Match

5. Bilden Sie Sätze: *Nebylo to ... – Nebylo to nic těžkého.*

Na Moravě jsme viděli ...

To je pro nás všechny ...

Nebylo to ...

Nikdy nekupuji ...

Chtěla bych si přečíst ...

Mám chuť na ...

To není pro tebe ...

V Řezně je ...

něco
nic
mnoho

hezký, krásný × ošklivý

laciný/levný × drahý

zajímavý × nudný

lehký × těžký

nový, moderní × starý

dobrý × špatný

veselý × smutný

jiný ...

→ 6. Wir wiederholen G Sg. und Pl. nach dem Verbum:

Čeho se bojíte/nebojíte? *(Ne)bojím se ...*

<i>špatné zprávy</i>	<i>nepřátelé</i>	<i>malé děti</i>	<i>tma</i>	<i>černý les</i>
<i>policisté</i>	<i>špinavé peníze</i>	<i>nic</i>	<i>terorismus</i>	
	<i>velcí psi</i>	<i>čeština</i>		<i>?</i>

Čeho jste se o víkendu zúčastnil/a?

<i>zajímavé přednášky</i>	<i>nějaký seminář</i>	<i>konference</i>
<i>televizní diskuse</i>	<i>kurz korejštiny</i>	
<i>literární rozhovory</i>	<i>fotografická soutěž</i>	<i>?</i>

Čeho si všímáš v cizí zemi?

<i>krásné ženy</i>	<i>jídlo a pití</i>	<i>města a vesnice</i>	<i>hory a lesy</i>
	<i>historické památky</i>	<i>život lidí</i>	
<i>hezcí muži</i>	<i>atmosféra</i>	<i>ceny potravin</i>	<i>krajina ?</i>

→ 7. Worüber informieren diese Nachrichten? Arbeiten Sie mit Hilfe eines Wörterbuches:

ČEŠTÍ TENISTÉ BUDOU HRÁT V PRVNÍM KOLE TENISOVÉHO TURNAJE S BRAZÍLIÍ.

Ta zpráva se týká sportu, konkrétně tenisu (českých tenistů v tenisovém turnaji).

OD LISTOPADU BUDOU MÍT VŠECHNY ČESKÉ ŠKOLY INTERNET.

ČESKÁ PREMIÉRA NOVÉ VERZE FILMU PLANETA OPIC SE KONALA VČERA O PŮLNOCI.
I PAVIÁNI UMĚJÍ MYSLET ABSTRAKTNĚ.

POSLEDNÍ ROČNÍK KONFERENCE FORUM 2000 SKONČIL.

VÁLEČNÝ DENÍK JAROMÍRA ŠTĚTINY Z AFGHÁNISTÁNU.

→ Ersetzen Sie die unterstrichenen Wörter:

To se týká tebe.

Das betrifft dich.

To se tě netýká.

Das betrifft dich nicht.

Co se tebe týká / Co se týká tebe, ...

Was dich betrifft, ...

} já, naši rodiče, moje studium, on, politika,
evropské země

8. Zeitbestimmung: Kdy se to stalo? Wann ist das geschehen/passiert?

ve dvacátém století (L Sg.) im 20. Jh.

na začátku am Anfang

v první polovině in der 1. Hälfte

v polovině in der Mitte

v druhé polovině in der 2. Hälfte

na konci am Ende

na přelomu an der Wende (zum 20. Jh.)

} dvacátého století
(G Sg.)
des 20. Jhs.

v devadesátých letech (L Pl.) ☞ L 12 § 1 in den 90er Jahren

na začátku

v první polovině

v polovině

v druhé polovině

na konci

} devadesátých let (G Pl.)
(der 90er Jahre)
na přelomu osmdesátých a devadesátých let (an der Wende
von den achtziger zu neunziger Jahren)

1750 – *To se stalo v polovině osmnáctého století.*

1470, 1600, 1889, 1948, 1630, 1725, 1980, 1571, 1258, 1801, 1837

1755 – *Stalo se to v polovině padesátých let osmnáctého století.*

1968, 1848, 1991, 1699–1700, 1948, 1590–1600, 2001, 1918, 1620

9. Wann ungefähr kam es zu diesen historischen Ereignissen?

husitské války – byly na začátku patnáctého století

Velká francouzská revoluce — Velká říjnová revoluce v Rusku — napoleonské války — vznik Československa — německá reformace — sjednocení Německa — pražské jaro — berlínská zeď

Kdy asi žili?

Jan Ámos Komenský (1592–1670) — žil v sedmnáctém století, narodil se na konci šestnáctého století a zemřel na začátku sedmdesátých let (v druhé polovině) sedmnáctého století

spisovatel Karel Čapek (1890–1938)

reformátor Jan Hus (asi 1369–1415)

český patron svatý Václav († 929 nebo 935)

prezident Tomáš Garrigue Masaryk (1850–1937)

český král a římský císař Karel IV. (1316–1378)

básník Karel Hynek Mácha (1810–1836)

spisovatelka Božena Němcová (1820–1862)

10. Lesen Sie den Text und beantworten Sie dann die Fragen. Diskutieren Sie darüber.**Televizní program na sobotu 29. září**

ČT 1	ČT 2	NOVA	PRIMA
15.00 Ze života zvířat	15.00 Černá, bílá	15.10 Samantha 106	15.00 Fanthom Dobrodružný
15.50 Game page Počítačové hry	Publicistický deník	16.00 Právě teď z regionů	film USA
16.00 Zprávy	15.30 Sport ve světě	16.30 Roswell 2	17.20 Minuty z regionu
16.15 Zpívanky Pořad pro děti	15.50 Sportovní vzpomínky	17.15 Gambrinus liga	18.00 Sauna
16.30 Cesta do neznáma Sci-fi seriál USA	16.00 Legendy folku a country 3/13	18.30 Počasí	18.50 Prima televize – program
18.00 Večerník	17.00 Dobrodružství vědy a techniky	18.35 Příběhy Alfreda	18.55 Počasí
18.30 Cestománie – Barma	18.00 Magazín ligy mistrů	Hitchcocka	19.00 Deník
19.00 Večerníček O krtkovi	19.00 Minuty 20. století	19.30 Televizní noviny	19.15 Pes Filipes 48
19.15 Události	20.00 Večer na téma ...	Sportovní noviny	19.30 Policie v akci Reportáž
20.00 Vesničko má středisková Komédie ČR	Jaroslav Seifert	20.00 Šance milion	20.00 Siska Mrtvý v asfaltu 28
	21.00 „21“	21.00 Volný pád	21.15 Operace Phoenix
		Thriller USA (1980)	Akční film USA (1993)

dobrodružný	abenteuerlich, Abenteuer-
dobrodružství	Abenteuer
mrtvý	tot
pád	Fall
pořad	Sendung
příběh	Geschichte
soukromý	privat
srovnajte, srovnat p.	vergleicht! vergleichen
krtek	Maulwurf
veřejnoprávní	öffentlich-rechtlich
vzdělávací	Bildungs-
vzpomínka	Erinnerung
zábavný	unterhaltend, Unterhaltungs-
zpravodajský	Nachrichten-
zvíře,-ete	Tier

ČT 1, ČT 2 kanály veřejnoprávní, státní televize
NOVA, PRIMA soukromé televize

- Které pořady jsou pořady pro děti?
- Jak se jmenují publicistické a zpravodajské pořady na programu všech kanálů?
- Které pořady jsou vzdělávací nebo zábavné nebo sportovní?
- Jaké pořady jsou typické pro program ČT 2?
- Srovnajte strukturu programů státní televize a soukromých televizí.
- Srovnajte televizi u vás doma a v České republice.

11. Lesen Sie den Text mit Hilfe eines Wörterbuches:**TELEVIZE, JAKOU ZNÁME, ZMIZÍ**

Nové perspektivy televizního vysílání otevírá digitální televize. Výhodou bude velká nabídka nových programů (mluví se o stovkách kanálů). Vedle zpravodajských a publicistických kanálů se objeví mnoho nových kanálů, které se budou specializovat na určité skupiny zájemců – sport, kultura, věda, hobby, ... Díky této velké nabídce si za několik let bude každý člověk tvořit svůj vlastní program podle svých individuálních zájmů. Součástí nabídky také bude bezdrátový vysokorychlostní internet. Díky internetu a tzv. systému Video on demand – video na vyžádání – bude televize sloužit také jako video, zvukový systém, fax, telefon, videotelefon, internetový terminál atd. Nevýhodou bude více placených pořadů.

- ANO? nebo NE?** Budoucností televize je takzvané „domácí kino“.
- Digitální televize už existuje.
 - Digitální televize bude levná.
 - Zájemce o speciální obor si může najít svůj program.
 - Nebude možné se dívat na film, který právě chceme vidět.

12. Übersetzen Sie ins Tschechische:

Was trinkt man hier oft? Hier bekommt man nichts. In Italien isst man oft Pizza. Man muss Gemüse essen. Wann fängt man an? Wie schreibt man das Wort? Man kann hier nicht arbeiten. So sagt man das nicht. Das sagt man anders. Wann serviert man das Frühstück? Man kann hier alles kaufen. Verkauft man hier auch Bücher? Wie spricht man das Wort aus?

→ 13. Fügen Sie in die Tabelle Aspektpaare ein:

i.	p.	německy	i.	p.	německy
děkovat				poprosit	
snídat				navečeřet se	
mlčet	---	schweigen		promluvit	
přijíždět					
	vzít, vezmu, vzal		dávat		geben
	začít, začnu, začal	beginnen		skončit, dokončit	
pracovat	---			odpočinout si, -nu, -nul	
	odejít, odejdu				
	otevřít, otevřu, -el		zavírat		schließen
(na)kupovat				prodat	
nastupovat					aussteigen
hledat			nacházet		finden
rodit se			umírat	umřít, zemřít, -řu, -řel	
stát	---			---	
vzpomínat		s. erinnern		zapomenout, -nu, zapomněl	
stoupat		steigen		klesnout, klesnu, klesl	
souhlasit	---	zustimmen		---	protestieren
vyhrávat				prohrát, prohraju	verlieren

→ 14. Ergänzen Sie die Verben im Präteritum in der richtigen Aspektform.

Teplota celý týden pomalu (steigen), ale dnes v noci najednou (sinken) o 10 stupňů.
 O víkendu dobře (já) (sich erholen). Petra (beginnen) studovat v
 roce 1995 a v roce 2000 studium (beenden). Jejich děti ((an)kommen) každý víkend na
 návštěvu. Profesor Nový už (weggehen)? Kdo (gewinnen) Davisův pohár? Tyto
 tablety (já) (nehmen) čtyřikrát za den. Všichni už všechno (vergessen)?
 Dlouho na něho (my) (sich erinnern). Celý večer (já) (suchen) klíč,
 ale bohužel ho (finden). Můj dědeček už (sterben).
 Proč (ty) (zumachen) to okno?

15. Übersetzen Sie aus dem Tschechischen ins Deutsche:**Wortgruppe mit dem Wortstamm -kon-****KONČIT/SKONČIT** enden, Schluss machen**DOKONČOVAT/DOKONČIT** beenden**KONEC** Schluss, Ende**NA KONCI** am Ende**KONCEM (února)** Ende (Februar), gegen Ende**NA KONEC** ans Ende, zum Schluss**NAKONEC** zum Schluss, zuletzt, schließlic**DO KONCE** bis Ende, bis zum Ende**DOKONCE** sogar

Lekce teď končí.

Kdy jsi dokončil studium?

Konec dobrý, všechno dobré.

Bydlí na konci ulice. Přijel na konci měsíce.

Navštívil nás koncem února.

Musíte jít na konec fronty. Přišel až na konec přednášky.

Nechtěl přijet, ale nakonec přijel. Nakonec jsme zpívali.

Všichni zůstali až do konce.

Na oslavu přišel dokonce i dědeček. Dokonce i ona je unavená?

OD KONCE vom Ende her, von hinten

KONEČNĚ endlich

KONEČNÁ Endstation

KONECKONCŮ letztendlich

Začneme dnes od konce.

Konečně jste tady!

Konečná, vystupovat!

Koneckonců je to moje sestra.

➔ Übersetzen Sie aus dem Deutschen ins Tschechische:

Ich habe sogar 4 Bücher gekauft. Ende Mai bin ich wieder da. Er hat endlich seine Diplomarbeit beendet. Zum Schluss haben wir über dich gesprochen. Sie müssen bis ans Ende der Straße gehen. Sie ist schließlich lieber nach Hause gegangen. Wir blieben bis zum Ende des Konzertes. Ihr müsst bis zur Endstation fahren. Und zum Schluss tranken wir einen Kaffee. Am Ende des Seminars haben wir noch die Grammatik wiederholt. Endlich konnte ich Prag besuchen!

🎧 16. Hörübung. Ergänzen Sie in der Nachricht die fehlenden Wörter:

➔ Veletrh hudby a rasové tolerance

Rotterdam, Praha (od našeho rotterdamského spolupracovníka)

V Rotterdamu čtyřdenní konference na téma world music, tedy a moderní hudba různých Do Rotterdamu, který je „kulturním městem Evropy“, se festival ze své domovské scény v berlínském Domě světových kultur. Je to již ročník akce zvané WOMEX (zkratka pro World Music Expo). Na konferenci přijelo delegátů. Festival oficiálně nizozemský ministr školství, Festival má tři části. První je stánkový agentur, vydavatelů, festivalů a Druhá část jsou přednášky na různá témata – cenzura, lidská práva, vzdělání – a třetí jsou večerní koncerty

část	Teil
domovský	Heimat-
lidská práva	Menschenrechte
školství	Schulwesen
spolupracovník	Mitarbeiter
stánek	(Verkaufs)stand
veletrh	Messe
vydavatel	Herausgeber
zkratka	Abkürzung
zvaný	genannt

➔ 17. Drücken Sie die Sätze mit Hilfe des reflexiven Passivs aus:

Kávu pijeme až po jídle. Káva se pije až po jídle.

Co dnes budou dávat v Národním divadle? Budou hrát operu Figarova svatba.

Objednali 10 lístků na operu Figarova svatba.

O čem jste diskutovali? Mluvili o všem možném.

Budou jíst, pít a tancovat až do rána. Budou pít taky pivo?

Snad to udělají dobře.

Čekáme na zprávu o jejich příjezdu.

Paní Nová, jak děláte ten dobrý kakaový dort?

Nemohl o tom stále mluvit.

Kde je tady možné koupit jízdenky do metra?

Říkali, že začal studovat geografii.

V tom hotelu jsme výborně spali.

🗣️ 18. Versuchen Sie in der Diskussion zum Thema Fernsehen diese Meinungen zu verteidigen:

A) Televizi k životu vůbec nepotřebuji!	B) Já si z programu televize vybírám jen to, co mě opravdu zajímá.
C) Bez televize si neumím představit svůj život. Je pro mě droga.	D) Myslím, že televize je důležitá jen pro staré nebo nemocné lidi, kteří nemají jinou možnost kontaktu se světem.

📝 Formulieren Sie Ihre Meinung.

T5 Zajímavá místa v České republice

Uprostřed vesnice VRCHOTOVY JANOVICE asi 40 km na jih od Prahy leží romantický zámek. Ve středověku to byla vodní tvrz, která se v průběhu staletí proměnila v místo, kam jezdili významní návštěvníci – básník Rainer Maria Rilke, novinář a dramatik Karl Kraus, malíři Max Švabinský, Viktor Stretti, architekt Adolf Loos ... Přijížděli jako hosté poslední majitelky, krásné a vzdělané baronky Sidonie Nádherné z Borutína. Dnes v zámku najdeme 3 zajímavé expozice:

Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice, Společnost v Čechách v 19. století a České zvonařství.

host	Gast
jih	Süden
majitelka	Besitzerin, Eigentümerin
proměnit se	p. sich verwandeln
průběh	Verlauf
středověk	Mittelalter
tvrz	Festung
vzdělaný	gebildet
zestátnění	Verstaatlichung
zvonařství	Glockengießerei

Kontrolní otázky:

1. Leží zámek od Prahy směrem na Brno nebo na Plzeň?
2. Jaké výstavy je možné v zámku vidět?
3. Komu patřil zámek před jeho zestátněním v roce 1948?
4. Co můžete říct o majitelce zámku?

T6 Zajímavé osobnosti

Jednou z vynikajících českých pěvkyní byla EMA DESTINOVÁ (1878–1930). Její dramatický soprán mohli slyšet diváci všech prestižních operních scén světa. Když neuspěla v konkurzu do Národního divadla v Praze, odešla do Německa, kde slavila velké úspěchy ve Dvorním divadle v Berlíně, ale také v Drážďanech, Mohuči, Frankfurtu, Mnichově, Paříži, v Praze, v

londýnské královské opeře Covent Garden. Triumfální úspěchy a také pohádkové honoráře ale poznala až v Metropolitní opeře v New Yorku, kde od roku 1908 zpívala se svým nejslavnějším partnerem – Enricem Carusem. První světová válka znamenala

konec její hvězdné kariéry. Poslední roky svého života prožila na zámku v malém městečku Stráž nad Nežárkou blízko Českých Budějovic, kde je dnes muzeum této slavné pěvkyně.

dozvědět se	p. erfahren
hvězdný	Stern-, Star-
nejslavnější	berühmteste
pěvkyně	Opernsängerin
pohádkový	märchenhaft
prožít	p. erleben
uspět	p. Erfolg haben

Kontrolní otázky:

1. Na přelomu kterých století Ema Destinová žila?
2. Jak se jmenují města, ve kterých slavila úspěchy?
3. Kam musíme jet, když se o ní chceme něco dozvědět?

P2

ČESKÉ PŘÍSLOVÍ

Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.

V1 VOKABELN

		Anwendung	Antonym
bohatý,á,é <i>na +A</i>	reich (an)	~ na kulturní akce	chudý,á,é
bydlení <i>n</i>	Wohnen	příloha ~	
bývalý,á,é	ehemalig, früher	bývalá Jugoslávie	současný,á,é
cílevědomý,á,é	zielbewusst	jsem ~	
část,-i <i>f</i>	Teil	~ Jugoslávie	
čekat,-ám/počkat	warten	na to si musíme počkat	
další	weitere, nächste	~ peníze	
deník <i>m</i>	Tageszeitung	~ Lidové noviny	
div/ák, -ačka <i>m, f</i>	Zuschauer, -in	mnoho diváků	

dobrodružný,á,é	abenteuerlich, Abenteuer-	~ film	
dobrodružství <i>n</i>	Abenteuer	~ vědy a techniky	
domácí	inländisch, Inlands-, Heim-, Haus-	~ zprávy	zahraniční
domov,-a <i>m</i>	Heimat, Heimatland	zpráva z domova	cizina
domovský,á,é	Heimat-	domovská scéna	
ekonomika <i>f</i>	Wirtschaft	zprávy z ekonomiky	
fanoušek <i>m</i>	Fan	fotbalový ~	
hranice <i>f</i>	Grenze	západní ~	
hrdě <i>Adv.</i>	stolz	to zní hrdě	
ihned	sofort	přijdu ~	
jízdenka <i>f</i>	Fahrkarte	~ na tramvaj	
klesat,-ám/klesnout,-u	sinken	teplota klesla	stoupat/vystoupat
konat se,-á se (<i>i.</i>)	stattfinden	festival se konal	
krtek <i>m</i>	Maulwurf	pohádka O krtkovi	
křížovka <i>f</i>	Kreuzworträtsel		
letos <i>Adv.</i>	dieses Jahr	~ budu mít mobil	
lidská práva <i>n</i>	Menschenrechte		
list <i>m</i>	Blatt	Německý ~	
loutka <i>f</i>, loutkový,á,é	Puppe, Puppen-, Marionetten-	loutkové divadlo	
malebný,á,é	malerisch	malebné město	ošklivý,á,é
měřit,-ím/změřit, naměřit	messen	~ teplotu	
měsíčník <i>m</i>	Monatszeitschrift	ten časopis je ~	
mlčet,-ím (<i>i.</i>)	schweigen	umí ~	mluvit
možnost,-i <i>f</i>	Möglichkeit	publikační ~	
mrtvý,á,é	tot	~ muž	živý,á,é
myšlenka <i>f</i>	Idee, Gedanke	zajímavá ~	
naopak <i>Adv.</i>	im Gegenteil		
nastupovat,-uji/nastoupit,-ím	einsteigen	~ do vlaku	vystupovat/vystoupit
návštěvn/ík, -ice <i>m, f</i>	Besucher, -in	mnoho návštěvníků	
názor <i>m</i>	Meinung, Ansicht	podle mého názoru	
nějaký,á,é	irgendein	~ časopis	
nejvyšší <i>Superlativ</i>	höchste	~ teplota	nejnižší
nelze <i>Adv.</i>	es ist unmöglich	to ~ prodat	lze
nezávislý,á,é	unabhängig	~ deník	závislý,á,é
nikdy	nie, niemals	~ to neříká	vždy, vždycky
o to víc <i>Adv.</i>	umso mehr	~ surfuji na internetu	o to méně, míň
objev <i>m</i>	Entdeckung	~ telefonu	
otvírat,-ám/otevřít, otevřu	aufmachen, öffnen	kdy se otvírá?	zavírat/zavřít
pád <i>m</i>	Fall	~ dolů	
památka <i>f</i>	Denkmal, Sehenswürdigkeit	významná ~	
peníze, <i>G</i> peněz <i>m Pl.</i>	Geld	moc peněz	
pobočka <i>f</i>	Zweigstelle	~ v Mnichově	
pochopit (<i>p.</i>), -ím	begreifen	rychle ~	
podél, podle +<i>G</i>	entlang	~ řeky	
podle +<i>G</i>	nach, gemäß, laut	podle slovníku	
podnikatel/ský,á,é	Unternehmer/Unternehmens-	~ infrastruktura	
podpora <i>f</i>	Unterstützung	~ příhraničních regionů	
podporovat, -uji/podpořit,-ím	unterstützen	~ vstup ČR do EU	
pohled <i>m</i>	Auffassung, Blick, Sicht	má na to poetický ~	
politika <i>f</i>	Politik	zprávy z politiky	
polovina <i>f</i>	Hälfte	v polovině roku	
pořad <i>m</i>	Sendung	zábavný ~	
postava <i>f</i>	Figur, Gestalt	~ románu	

používat,-ám/použít,-žiju	benutzen, nutzen, verwenden	používám to velmi často	
pravidelně <i>Adv.</i>	regelmäßig	kupuje ~ noviny	
právní	Rechts-	~ garance	
prohrávat, -ám/ prohrát,-aji/u	verlieren (Spiel)	~ zápas	vyhrávat/vyhrát
předplácet, -ím/předplatit,-ím	abonnieren	~ noviny	
předplatné <i>n</i>	Abonnement	mít ~ na noviny	
přelom <i>m</i>	Wende	na přelomu století	
příběh <i>m</i>	Geschichte, Erzählung	smutný ~	
příhraniční	grenznah	~ regiony	
příloha <i>f</i>	Beilage	~ novin	
rámec <i>m</i>	Rahmen	v rámci	
rodit se,-ím/narodit se	geboren werden	kdy jste se narodil?	umírat/umřít, zemřít
ročník <i>m</i>	Jahrgang	~ 1999	
rozhlas <i>m</i>	Rundfunk	v rozhlase	
rozhodnutí <i>n</i>	Entscheidung	~ otevřít pobočku	
rtuť, -i <i>f</i>	Quecksilber		
rušit, -ím, narušovat,-uji/narušit	stören	~ monopol	
rychleji než <i>Adv., Komparativ</i>	schneller als	reagovat ~ oni	pomaleji než
skupina <i>f</i>	Gruppe	hudební ~	
soukromý, privátní	privat	~ televize	veřejný
spokojený,á,é	zufrieden	~ divák	
společenský,á,é	gesellschaftlich, gesellig	~ život	
společnost,-i <i>f</i>	Gesellschaft	zprávy ze společnosti	
spolupracovník,-ice <i>m, f</i>	Mitarbeiter,-in		
srovnávat,-ám/srovnat,-ám	vergleichen	srovnajte televizi v ČR a v SRN (BRD)	
stánek <i>m, stánkový,á,é</i>	(Verkaufs)stand	stánkový veletrh	
stavět,-ím/postavit,-ím	bauen/erbauen	tady se moc staví	bourat/zbourat
stěhovat se,-uji/u/přestěhovat se	umziehen	~ se do Prahy	
stejný,á,é	gleich, gleichartig	stejná suma	jiný,á,é
školství <i>n</i>	Schulwesen	ministerstvo ~	
souhlasit,-ím (<i>i.</i>)	(zu)stimmen	s tím nesouhlasím	protestovat
stoupat,-ám/ stoupnout,-nu	steigen, ersteigen	teplota stoupá	klesat/klesnout
tajenka <i>f</i>	Lösungswort	~ křížovky	
tehdy <i>Adv.</i>	damals	~ to začalo	
tisk <i>m</i>	Presse	v tisku	
titulek <i>m</i>	Schlagzeile	~ novin	
totiž <i>Konj.</i>	nämlich	Mnichov leží ~ blízko hranice	
týdeník <i>m</i>	Wochenzeitung	ten časopis je ~	
událost,-i <i>f</i>	Ereignis	důležitá ~	
ukazovat,-uji/u/ukázat, ukážu	zeigen	mobilní boom ukazuje	
umírat,-ám/umřít, zemřít,-u	sterben	dědeček zemřel	rodit se /narodit se
v hotovosti <i>f</i>	bar, in bar	platit ~	
válka <i>f</i>	Krieg	vypukla ~	mír
vážný,á,é	ernst, ernsthaft, klassisch	vážná hudba	
věda <i>f</i>	Wissenschaft	~ a technika	
veletrh <i>m</i>	Messe	mezinárodní ~	
veřejnoprávní	öffentlich-rechtlich	~ televize	soukromý, privátní
vláda <i>f</i>	Regierung	komunistická ~	
vstup <i>m</i>	Beitritt, Eintritt	~ ČR do EU	výstup (<i>z+G</i>)
vydavatel,-ka <i>m, f</i>	Herausgeber,-in	~ knih a časopisů	
vyhrávat,-ám/vyhrát,-aji/u	gewinnen (Match)	~ zápas	prohrávat/prohrát
vycházet,-í/vyjít, -jde, vyšel	erscheinen, ausgehen, aufgehen	časopis vychází jednou za týden	
vynikající	hervorragend	~ novinář	

vypuknout, -nu (<i>p.</i>)	ausbrechen	vypukla válka	
vysílání <i>n</i>	Sendung	televizní ~	
vysílat, -ám (<i>i.</i>)	senden	~ film	
vyslovovat, -uji/vyslovit, -ím	aussprechen	jak se to vyslovuje?	
vystupovat, -uji/vystoupit, -ím	auftreten, aussteigen, hinaufsteigen	vystoupí tam dvě divadla	sestupovat, nastupovat
vývoj <i>m</i>	Entwicklung	aktuální ~	
význam <i>m</i> , významný, á, é	Bedeutung, bedeutend	má ~ pro obyvatele, významná památka	
vzdělávací	Bildungs-	~ instituce, ~ program	
vznikat, -ám/vzniknout, -nu	entstehen	radio vzniklo	zanikat/zaniknout
vzpomínka <i>f</i>	Erinnerung	~ na dětství	
zábavný, á, é	unterhaltend, Unterhaltungs-, amüsant	zábavné periodikum	nudný, á, é
zahraniční	ausländisch	~ zprávy, ~ politika	domácí, vnitřní
zajímavost, -i <i>f</i>	etwas Interessantes, interess. Sache, Sehenswürdigkeit	rubrika Zajímavosti	
zakládat, -ám/založit, -ím	gründen	~ Radio Svobodná Evropa rušit/zrušit	
zaměstnání <i>n</i>	Beruf, Beschäftigung	příloha ~	
západní	westlich	~ hranice	východní
zápas <i>m</i>	Spiel, Match, Kampf, Wettkampf	fotbalový ~	
zavírat, -ám/ zavřít, zavřu	zumachen, schließen	kdy se zavírá?	otevírat/otevřít
zdraví <i>n</i>	Gesundheit	příloha ~	nemoc
zdroj <i>m</i>	Quelle	~ informací	
získávat, -ám/získat, -ám	gewinnen	~ peníze	ztrácet/ztratit
zkratka <i>f</i>	Abkürzung		
značka <i>f</i>	(Kenn)zeichen, Merkmal, Marke		
znít, -ím/zaznít	lauten, klingeln	to zní hrdě	
zpráva <i>f</i>	Nachricht, Bericht	~ z domova	
zpravodajský, á, é	Nachrichten-, Berichterstatter-	~ pořad	
ztrácet, -ím/ztratit, -ím (<i>se</i>)	verlieren (sich)	neztratíme se ve světě	nacházet/najít
zvaný, á, é	genannt	akce zvaná WOMEX	
zvíře, -ete <i>n</i>	Tier	ze života zvířat	
železná opona <i>f</i>	Eiserner Vorhang	vysílat přes železnou oponu	

V2

dozvídat se, -ám/dozvědět se, -vím	erfahren	~ něco zajímavého	
host <i>m</i>	Gast	jako hosté	
hvězd/a <i>f</i> , -ný, á, é	Stern, Stern-	hvězdná kariéra	
jihovýchod <i>m</i>	Südosten	na jihovýchod od ...	severozápad
majitel/ka <i>m, f</i>	Besitzer, -in, Eigentümer, -in	~ zámku	
nejslavnější <i>Superlativ</i>	berühmteste	~ partner	
pěv/ec, -kyně <i>m, f</i>	Opernsänger, -in	slavná ~	
pohádk/a <i>f</i> , -ový	Märchen, märchenhaft	~ honorář	
proměňovat se, -uji/proměnit, -ím	sich verwandeln	~ v průběhu staletí	
prožívat, -ám/prožít, -iji/u	erleben, verleben	~ na venkově	
průběh <i>m</i>	Verlauf	v průběhu staletí	
středověk <i>m</i>	Mittelalter	ve středověku	starověk-novověk
tvrz, -e <i>f</i>	Festung	vodní ~	
uspět, -ěji/u (<i>p.</i>)	Erfolg haben	~ na prestižní scéně	
vzdělaný, á, é	gebildet	~ žena	
zestátnění <i>n</i>	Verstaatlichung	~ v roce 1948	privatizace
zvon/ařství <i>n</i>	Glockengießerei	výstava České ~	

Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Wie man in den Wald ruft, so schallt es wieder heraus.

☞ **Schlüssel zu den Übungen:**

Ü 2

šla/šli — udělali — čekaly — seděly/seděli — bylo — hrály si — bylo — bydlela/bydleli — odjely — přelo — čekali — leželo — procházeli — otevřeli — běhala

Ü 3

nepřijel — svobodná — na večer — večerím pomalu — do večera — málo/zřídka — zima/chladno — odjel jsem minulý týden — dolů — začíná — už ženatý — v zimě — odejdeš odpoledne — domácí — vždycky/často čtu — pozdě — veselá — z garáže — vstal

Ü 4

se konaly — zajímavé fotbalové zápasy — hráli — bylo — fotbalových fanoušků — navštívilo — diváků — bylo — návštěvníků — němečtí návštěvníci — vyhráli

Ü 6

špatných zpráv — nepřátel — malých dětí — černého lesa — tmy — policistů — špinavých peněz — ničeho — terorismu — velkých psů — češtiny // zajímavých přednášek — nějakého semináře — konference/konferencí — televizní diskuse/televizních diskusí — kurzu korejštiny — literárních rozhovorů — fotografické soutěže // krásných žen — jídla a pití — měst a vesnic — hor a lesů — historických památek — života lidí — hezkých mužů — atmosféry — cen potravin — krajiny

Ü 7

To se týká mne/mě. To se mě netýká. Co se mne/mě týká, ... — našich rodičů — mého studia — To se týká jeho. To se ho netýká. Co se jeho týká, ... — politiky — evropských zemí

Ü 12

Co se tady často pije? Tady se nedostane nic. V Itálii se jí často pizza. Musí se jíst zelenina. Kdy se začíná? Jak se píše to slovo? Tady se nedá pracovat. Tak se to neříká. To se říká jinak. Kdy se servíruje/podává snídaně? Tady se dá koupit všechno. Prodávají se tady taky knihy? Jak se vyslovuje to slovo?

Ü 13

i.	p.	německy	i.	p.	německy
děkovat	poděkovat	danken	prosít	poprosit	bitten
snídat	nasnídat se	frühstücken	večeřet	navečeřet se	zu Abend essen
mlčet	–	schweigen	mluvit	promluvit	sprechen, reden
přijíždět	příjet	(an)kommen	odjíždět	odjet	abfahren
brát, беру, bral	vzít, vezmu, vzal	nehmen	dávat	dát	geben
začínat	začít, začnu, začal	beginnen	končit	skončit, dokončit	enden, beenden
pracovat	–	arbeiten	odpočívat	odpočinout si, -nu, -nul	sich ausruhen
odcházet	odejít, odejdu, odešel	weggehen	přicházet	příjít	kommen
otvírat	otevřít, otevřu, -el	öffnen, aufmachen	zavírat	zavřít, -řu, -řel	schließen
(na)kupovat	(na)koupit	(ein)kaufen	prodávat	prodat	verkaufen
nastupovat	nastoupit	einsteigen	vystupovat	vystoupit	aussteigen
hledat	vyhledat (oder auch: najít)	suchen, aussuchen (finden)	nacházet	najít, najdu, našel	finden
rodit se	narodit se	geboren werden	umírat	umřít, zemřít, -řu, -řel	sterben
stát	–	stehen (kosten)	ležet	–	liegen
vzpomínat	vzpomenout si, -nu, -mněl	sich erinnern	zapomínat	zapomenout, -nu, zapomněl	vergessen
stoupat	stoupnout, -nu, stoupl	steigen	klesat	klesnout, klesnu	sinken
souhlasit	–	zustimmen	protestovat	–	protestieren
vyhrávat	vyhrát, vyhraju	gewinnen	prohrávat	prohrát, prohraju	verlieren

Ü 14

stoupala, klesla — jsem si odpočinula — začala, dokončila — přijížděly — odešel — vyhrál — jsem brala — zapomněli — jsme vzpomínali — jsem hledala, jsem nenašla — zemřel — jsi zavřel

Ü 15

Koupil/a jsem dokonce 4 knihy. Na konci/koncem května jsem zase tady. Konečně dokončil svou diplomovou práci. Nakonec/na konec jsme mluvili o tobě. Musíte jít až na konec ulice. Šla nakonec raději domů. Zůstali jsme až do konce koncertu. Musíte jet až na konečnou. A nakonec/na konec jsme pili kávu. Na konci semináře jsme ještě opakovali gramatiku. Konečně jsem mohl/a navštívit Prahu!

Ü 16

včera začala — tradiční — světových kultur — letos — přestěhoval — sedmý — 1400 — otevřel — kultury a vědy — veletrh — médií — například — část — skupin z celého světa

Ü 17

Co se dnes bude dávat v Národním divadle? Bude se hrát Figarova svatba. — Objednalo se 10 lístků na operu Figarova svatba. — O čem se diskutovalo? Mluvílo se o všem možném. — Bude se jíst, pít a tancovat až do rána. Bude se pít taky pivo? — Snad se to udělá dobře. — Čeká se na zprávu o jejich příjezdu. — Paní Nová, jak se dělá ten dobrý kakaový dort? — Nemohlo se o tom stále mluvit. — Kde se tady můžou/dají koupit jízdenky do metra? — Říkalo se, že začal studovat geografii. — V tom hotelu se výborně spalo.